

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ УСТАНОВА
«НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ»**

Додаток до рішення колегії
Державної служби якості освіти
України

«07» серпня 2024 року
Протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної освітньої установи
«Навчально-методичний
центр з питань якості освіти»

Марія АЛЕКСАНДРОВА

2024 року

ПОГОДЖЕНО

Голова Державної служби
якості освіти України

Руслан ГУРАК

2024 року

**КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ,
НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ТА НАУКОВИХ
УСТАНОВ**

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 011 ОСВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА

У СФЕРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

ДЛЯ ОСІБ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Актуальність. Розроблення Концепції освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ за спеціальністю 014 Середня освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою (далі – Концепція) обумовлена суспільною значимістю та об'єктивною потребою держави в ефективному професійному розвитку науково-педагогічних працівників та керівних кадрів закладів освіти щодо рівня світових аналогів системи освіти.

Концепція регламентує мету та завдання із забезпечення безперервного професійного розвитку та підвищення рівня професійної й управлінської компетентностей фахівців сфери освіти і науки.

Мета. Концепції полягає в узагальненні наукових психолого-педагогічних досліджень та кращих практик, спрямованих на реалізацію освітньої політики з удосконалення освітнього процесу, його доступності та ефективності задля забезпечення якості освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ.

Основною ідеєю Концепції є забезпечення розвитку професійної компетентності педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ у післядипломній освіті, що спрямований на інтенсифікацію, інформатизацію та індивідуалізацію освітнього процесу, впровадження сучасних методик та технологій викладання, визначення індивідуальних особливостей та потреб цільової аудиторії для створення сприятливого середовища навчання і професійного розвитку.

Концепція будується на методологічному, змістово-методичному, інформаційно-технологічному, організаційно-управлінському та культурологічному компонентах організації освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ.

Методологічний компонент демонструє взаємозв'язок таких методологічних підходів:

системний – покликаний сприяти визначенню внутрішніх і зовнішніх механізмів просторово-часової збалансованості етапів формування системи освітньої діяльності з підвищення кваліфікації;

синергетичний – що складає методологічну основу, яка спрямовує сучасну педагогічну науку в напрямі еволюційного розвитку та самоорганізації складних систем, дозволяє окреслити нову парадигму сучасної педагогіки, направляє її на розвиток креативності особистості педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ;

суб'єкт-суб'єктний – спрямовує на соціалізацію та адаптацію педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ до суспільної взаємодії, впливає на формування їх життєвих орієнтирів і

власних траєкторій професійної самореалізації, розвиток мисленнєво-пізнавального, мовленнєвого та креативного потенціалу;

компетентнісний – охоплює розвиток професійної компетентності науково-

педагогічних працівників та керівних кадрів закладів освіти;

акмеологічний – визначає закономірності феномену професійного розвитку педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ на етапах їх становлення та вдосконалення;

пізнавально-діяльнісний – спрямовує на професійний розвиток педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ, їх самовдосконалення та самоменеджмент;

інноваційний – орієнтує на реалізацію засад педагогічної інноватики, застосуванню методології сучасних педагогічних досліджень та методики навчання, сучасних засобів інформаційно-технологічного забезпечення освітнього процесу підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ.

Змістово-методичний компонент представляє систему освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ передбачає її науково-методичне наповнення та супровід; розроблення та обґрунтування навчально-методичного забезпечення (навчальних програм, упровадження сучасних педагогічних технологій, вдосконалення методів навчання й оцінювання, опрацювання методичних рекомендацій, електронних освітніх ресурсів тощо).

Інформаційно-технологічний компонент передбачає вивчення та врахування вітчизняного і зарубіжного досвіду освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ через застосуванням інформаційно-технологічного забезпечення: практико-орієнтоване спрямування професійного навчання; упровадження технологій розроблення та використання інформаційно-технологічного забезпечення освітнього процесу; застосування інформаційно-комунікаційного інструментарію для створення й підтримки ефективного функціонування освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ.

Організаційно-управлінський компонент реалізується через розроблення методології системного управління освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ і зосереджене на вирішенні організаційно-управлінських, адміністративних завдань, систематизації наукового пізнання з питань академічного управління інформаційною безпекою та доброчесністю наукової спільноти, формуванні тезаурусу відкритої соціокультурної форми освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-

педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ, що представляє собою складний системний комплекс теорій, законодавчо-правових норм, соціокультурних цінностей та принципів пізнавальної діяльності та аргументованості обрання інструментів і алгоритмів управлінської діяльності.

Реалізація Концепції базується на:

принципах організації освітнього процесу: неперервності (освіта впродовж життя), системності (відповідність знань і їх структури науковій теорії), послідовності (забезпечує логічний внутрішньо-предметний і міжпредметний зв'язок освітнього матеріалу), прогностичності (урахування в процесі професійного навчання необхідних професійних знань, умінь і навичок, орієнтованих на професійну діяльність) та інноваційності (впровадження в освітній процес інноваційних підходів і технологій, які забезпечують результативність навчання);

методологічних принципів – загальнонауковому (історичний, порівняльно-генезисний, системний, семантичний, культурологічний, когнітивний та моделювання), конкретно-науковому (за рівнем пізнання – емпіричні та теоретичні; за джерельністю базису галузей науки і знань – логічний, порівняльний, за сферою системних дій – формально-логічний, математичний, світоглядно-філософський тощо), експертному оцінюванні та практиці (системний аналіз, елементаризм та загальний взаємовплив, розвиток, системна цілісність, ієрархічна формалізація та цілепокладання) на основі яких відбувається розроблення освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ.

Нормативно-правовою базою розроблення та реалізації Концепції є:

1. Конституція України.
2. Закони України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про публічні закупівлі»; «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про співробітництво територіальних громад», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».
3. Постанови Кабінету Міністрів України:
 - «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серпня 2019 р. № 800;
 - «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30 вересня 2020 р. № 898;
 - «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» від 24 липня 2019 р. № 688;

- «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (у редакції постанови КМУ від 24.03.2021 №365).

4. Укази Президента України:

- від 30 вересня 2019 р. № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

- від 25 травня 2020 р. № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови здорового і безпечного освітнього середовища у новій українській школі».

5. Накази Міністерства освіти і науки України:

- від 18.10.2019 р. № 1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії»;

- від 27.03.2019 р. № 399 «Про затвердження дорожньої карти імплементації статті 7 Закону України «Про освіту» в закладах загальної середньої освіти на 2019-2023 роки» (пункт 5);

- від 03.01.2019 р. № 7 «Про затвердження плану впровадження Концепції розвитку педагогічної освіти»;

- від 16.07.2018 р. № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти» (пункт III);

- від 09.01.2019 р. № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12 березня 2019 р. за N 250/33221.

6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 10 листопада 2020 року за №1111/35394.

7. Лист Міністерства освіти і науки України від 04.11.2019 № 1/9-683 «Щодо підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників».

Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка,

Код та найменування спеціальності: 011 – Освітні педагогічні науки

Рівень вищої освіти: післядипломна освіта для осіб з вищою освітою.

Освітня програма з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників закладів освіти та наукових установ «Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗЗСО: створення та розбудова».

Освітня програма складається за модульною системою із застосуванням синергетичного підходу. Загальний обсяг освітньої програми 30 годин (1 кредит ЄКТС), двох розділів, що поділені на чотири модулі.

Мета освітньої програми – підготувати педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти до створення і розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО.

Спрямованість освітньої програми – розвиток професійних компетентностей педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників .

Освітні компоненти освітньої програми (ОК):

Розділ 1 Система забезпечення якості освіти в Україні

Модуль 1. Якісна освіта – запорука успішного розвитку держави

- 1.1. Філософія освіти третього тисячоліття: проблеми та перспективи становлення.
- 1.2. Завдання освіти в контексті сучасних змін. Зміст та основні напрями реформи загальної середньої освіти. Нова українська школа.
- 1.3. Управління освітнім процесом закладу освіти як цілісною соціально-педагогічною системою.
- 1.4. Стратегічне планування освітніх і управлінських процесів ЗЗСО.
- 1.5. Освітня програма ЗЗСО: розробка та впровадження.
- 1.6. Організація освітнього процесу в ЗЗСО.
- 1.7. Форми здобуття повної загальної середньої освіти. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі освіти.
- 1.8. Академічна доброчесність. Механізми забезпечення академічної доброчесності в ЗЗСО.

Розділ 2 Внутрішня система забезпечення якості освіти

Модуль 1. Формування та розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти

- 1.1. Основи системного підходу до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості в ЗЗСО
- 1.2. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗЗСО («Абетка для директора»)

Модуль 2. Оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО

- 2.1. Самооцінювання якості освітньої діяльності (напрями, вимоги, правила, критерії, індикатори, методи збору інформації, інструментарії, орієнтовний шаблон оцінювання).
- 2.2. Внутрішній моніторинг як засіб вивчення якості освіти у ЗЗСО.
- 2.3. Освітнє середовище закладу освіти.

2.4. Система оцінювання здобувачів освіти.

2.5. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

2.6. Управлінські процеси закладу освіти.

Модуль 3. Менеджмент якості освіти (управління якістю)

3.1. Інноваційна освітня діяльність ЗЗСО.

3.2. Технологізація управлінських процесів (сучасні ІКТ та інноваційні методики навчання в освітньому процесі ЗЗСО).

3.3. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Атестація. Сертифікація.

3.4. Педагогіка партнерства в ЗЗСО.

3.5. Формування позитивного психологічного мікроклімату в педагогічному колективі.

3.6. Система, критерії та технології оцінювання здобувачів освіти. Формувальне оцінювання.

3.7. Інклюзивна освіта. Особливості організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

3.8. PR-технології в роботі керівника ЗЗСО. Медіаграмотність.

Результатами навчання науково-педагогічних працівників за даною освітньою програмою підвищення кваліфікації є:

- володіння спеціальними знаннями та вміннями з питань проведення внутрішнього моніторингу якості освіти у ЗЗСО й інтерпретації його результатів;
- уміння розбудовувати та розвивати внутрішню систему забезпечення якості освіти з урахуванням особливостей освітньої діяльності ЗЗСО;
- уміння визначати проблемні питання під час розбудови та розвитку систем забезпечення якості освіти та визначати шляхи їх вирішення;
- здатність адаптуватися в інформаційному просторі, отримувати та використовувати інформацію щодо освітньої діяльності ЗЗСО.

Освітня програма з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників закладів освіти та наукових установ «Нові підходи до оцінювання роботи закладу освіти. Інституційний аудит».

Освітня програма складається за модульною системою із застосуванням синергетичного підходу. Загальний обсяг освітньої програми 30 годин (1 кредит ЄКТС), двох розділів, що поділені на чотири модулі.

Мета освітньої програми – розширити, поглибити знання слухачів щодо інституційного аудиту як інструменту зовнішнього забезпечення якості освіти в ЗЗСО; сформувані у слухачів розуміння нових підходів до оцінювання роботи закладу освіти, що базуються на прозорості, інноваційності та партнерстві; підготувати слухачів до проходження інституційного аудиту.

Спрямованість освітньої програми – розвиток професійних компетентностей педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників.

Освітні компоненти освітньої програми (ОК):

Розділ 1. Система забезпечення якості освіти в Україні

Модуль 1. Державна політика у сфері забезпечення якості освіти

1.1. Нормативно- правові та науково- методичні аспекти системи забезпечення якості освіти в Україні.

1.2. Мета, складові та особливості функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні.

1.3. Стандарти ЄС щодо оцінки якості освіти.

1.4. Місія та повноваження ДСЯО України та її територіальних органів, органів місцевого самоврядування щодо забезпечення якості освіти.

Модуль 2. Система забезпечення якості освіти та її складові

2.1. Мета розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні.

2.2. Складові системи забезпечення якості освіти та їх характеристика.

Розділ 2. Інституційний аудит як дієвий інструмент системи зовнішнього забезпечення якості освіти в ЗЗСО

Модуль 1. Система зовнішнього забезпечення якості освіти.

1.1. Сутність, інструменти, процедури та заходи зовнішньої системи забезпечення якості освіти.

1.2. Взаємозв'язок зовнішньої і внутрішньої систем забезпечення якості освіти.

Модуль 2. Інституційний аудит в ЗЗСО: що треба знати педагогічним працівникам

2.1. Нормативно-правові акти щодо проведення *інституційного аудиту* в ЗЗСО.

2.2. Сутність, мета *інституційного аудиту* в ЗЗСО.

- 2.3. Етапи, технологічна карта проведення інституційного аудиту та організація роботи експертної групи.
- 2.4. Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів.
- 2.5. Інструментарій для проведення інституційного аудиту ЗЗСО (оглядово)
- 2.6. Основні методи збору інформації під час проведення інституційного аудиту.
- 2.7. Документи, що складаються за результатами проведення інституційного аудиту (оглядово).

Результатами навчання науково-педагогічних працівників за даною освітньою програмою підвищення кваліфікації є:

- розуміння мети інституційного аудиту в ЗЗСО;
- володіння знаннями з питань проходження інституційного аудиту ЗЗСО;
- демонстрація позитивного ставлення до нових підходів щодо оцінювання освітнього процесу в ЗЗСО;
- бути морально підготовленими до проходження інституційного аудиту;
- здатність адаптуватися до змін в освітньому просторі.

Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми

Відповідно до технологічних вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30 грудня 2015 № 1187 (у редакції Постанови КМУ від 24.03.2021 №365 (додаток 24) ресурсне забезпечення реалізації ОП передбачає навчальне приміщення та засоби провадження освітньої діяльності в обсязі, достатньому для виконання даної освітньої програми: матеріальні, нематеріальні та інші ресурси, що знаходяться в користуванні ДООУ «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» для провадження освітньої діяльності даної програми з підвищення кваліфікації: а саме інструктивно-практичні матеріали, рекомендації, відео-лекції, інформаційно-освітні ресурси інтернету (ZOOM, MOODLE). Програмне забезпечення ПК: WINDOWS 10, OFICCE 10.0, EXCEL тощо.

- **кадрове забезпечення** - відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30 грудня 2015 № 1187 (у редакції Постанови КМУ від 24.03.2021 №365 (додаток 22)), освітній процес за програмою підвищення кваліфікації здійснюють висококваліфіковані науково-педагогічні працівники ДООУ «Навчально-методичний центр з питань

якості освіти», які мають вищу освіту за фахом, відповідний науковий ступінь та вчене звання, значний досвід у професійній діяльності;

- **матеріально-технічне забезпечення** - відповідно до Технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30 грудня 2015 № 1187 (у редакції Постанови КМУ від 24.03.2021 №365 (додаток 23)) в ДООУ «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» під час реалізації освітньої програми підвищення кваліфікації будуть використовуватися приміщення загальною площею 1159,0 кв.м., з них загальна площа навчальних спеціалізованих кабінетів, навчальних кабінетів, спеціалізованої комп'ютерної аудиторії складає 216,7 кв. м. на 90 посадкових місць. Навчання здійснюється з урахуванням трьох змін при очній формі, а також за допомогою цифрових платформ в онлайн форматі, що цілком відповідає вимогам Ліцензійних умов: площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу повинна становити не менш як 2,4 кв. метра на одну особу. Аудиторія обладнана комп'ютерною технікою, мобільними екранами, стендами та необхідною оргтехнікою, а також іншим навчальним обладнанням. Усі приміщення забезпечені WI-FI.

Порядок оцінювання результатів навчання слухачів за освітніми програмами

Діяльність системи забезпечення якості освітньої діяльності за освітніми програмами здійснюється через реалізацію системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка включає щоденний моніторинг діяльності здобувачів, модульний та підсумковий контроль за реалізацією освітнього процесу. Ця система спрямована на оцінювання результатів навчання відповідно до національної системи оцінювання у поєднанні з застосуванням бальних комплексних рейтингових шкал, а також диференційованих підходів до оцінювання результатів навчання здобувачів.

Атестація здобувачів за освітньою програмою здійснюється у формі підсумкового тестування.

Методи оцінювання спільно із результатами навчання зазначаються в описі елементів освітніх програм.

За умови проходження усіх модулів освітньої програми здобувач отримує Сертифікат про підвищення кваліфікації.